

JERNSULFAT HEPTAHYDRAT

Revisjonsdato: 12.04.2010

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	JERNSULFAT HEPTAHYDRAT
Kjemisk navn	Jernsulfat heptahydrat Cas.nr.: 7782-63-0
Formel	FeSO ₄ ·7H ₂ O
Artikkel-nr	100822
CAS-nr	7782-63-0
Deklarasjons-nr	PRN 040146
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	28.02.2005

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes

Anvendelse Kjemisk teknisk bruk. Næringsmiddelindustri.

1.3 Nærmere opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent, importør PERMAKEM A/S
Postboks 225
1471 Lørenskog
Norge
Telefon: 67979600
Fax: 67979601
www.permakem.no

E-post office@permakem.no

Utarbeidet av Security Consult

Omsetter PERMAKEM A/S
Postboks 225
1471 Lørenskog
Norge
Telefon: 67979600
Fax: 67979601

1.4 Nødtelefon

Ambulansenummer: 113
Brann: 110
Politiet: 112
Giftinformasjonen: 22 59 13 00.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC Helseskadelig

2.2 Merkningselementer

Faresymboler

HELSESKADELIG

R-setninger R-22 Farlig ved svelgning.

R-36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden.

S-setninger

S-26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

S-36/37/39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.

S-46 Ved svelgning, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.

2.3 Andre farer

Farlig ved svelgning
Irriterer øynene, luftveiene og huden.

SIKKERHETSDATABLAD

JERNSULFAT HEPTAHYDRAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 12.04.2010

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

3.2 Blandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
Jernsulfat hepta FeSO ₄ xH ₂ O	CAS NR: 7782-63-0	Xn,IK R22-36/37/38		60-100

Tegnforklaring R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i seksjon 16. Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig.
Forklaring til relevante fare- og risikosekvenser finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer R-setningene nevnt i punkt 3 er listet opp i punkt 16 med fullstendig tekst.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding Fjern den skadede fra eksponering. Bring ham til frisk luft. Holdes i ro og varm, kontakt evt. lege. Brunfarget belegg på tennene fjernes med grundig tannpuss.

Hudkontakt Skyll med vann. Vask deretter med såpe og vann. Fjern tilsølte klær.

Øyekontakt Skyll straks med mye vann i minimum 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser). Kontakt lege. Fortsett skyllingen under transporten.

Svelging Kontakt lege eller sørg for transport til sykehus. Vis dette datablad til helsepersonellet. Fremkall IKKE brekninger uten medisinsk tilsyn. Gi aldri noe å drikke til bevisstløs person.

Medisinsk informasjon Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen Tlf 22 59 13 00.

Helsekontroll Symptomatisk behandling.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

4.3 Angivelse av om øyeblikkelig legehjelp og særlig behandling er nødvendig

Annen informasjon Ved tvil eller ved vedvarende symptomer- søk legehjelp.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler Brann i omgivelsene slukkes med egnet slukkemiddel.

Uegnete slukningsmidler Ingen spesielle advarsler.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer. Ikke brennbar. Kan danne svoveltrioksyd(SO₃) ved brann.

5.3 Råd til brannbekjempningspersonale Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8.

Annen informasjon Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Hold spill borte fra kloakk og fra vannkilder.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige sikkerhetsforanstaltninger, personlige vernemidler og nødprosedyrer Bruk personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8. Unngå støvutvikling.

6.2 Miljøbeskyttelsestiltak Ved fare for forurensning varsles politi/helseråd.

6.3 Metoder og utstyr til inndemning og opprensning Feies opp og leveres godkjent deponi. Spyl etter med mye vann.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se pkt.13 for viderebehandling av avfall.

7. HÅNDTERING OG OPPBEVARING

SIKKERHETSDATABLAD

JERNSULFAT HEPTAHYDRAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 12.04.2010

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering	Sørg for god ventilasjon/avtrekk. Tilrettelegg arbeidet slik at det støver minst mulig.
7.2 Forhold for sikker oppbevaring, herunder eventuell uforenlighet	Lagres tørt og kjølig. Ikke direkte sollys. Tett lukket emballasje. Hvis varen skal brukes til næringsmiddel anbefales lagring under inertgass. Anbef.lagringstid: 12 mnd.
Spesielle egenskaper og farer	Farlig ved svelging. Irriterer øynene, luftveiene og huden. Kan danne svoveltrioksyd(SO ₃) ved brann.
7.3 Særlige anvendelser	
Annen informasjon	Tom ikke rengjort emballasje skal behandles som om den er full.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre	
Administrativ norm anmerkning	Ikke fastsatt.
8.2 Eksponeringskontroll	
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Unngå støvutvikling ved håndtering.
Åndedrettsvern	Bruk støvmaske kl.P2 ved støvplage. Unngå at stoffet tørker. Støving vil da ikke bli noe problem.
Øyevern	Bruk vernebriller ved støvutvikling.
Håndvern	Hansker av PVC eller annet motstandsdyktig materiale. Hansketypen må være av motstandsdyktig materiale og man bør søke råd hos hanske leverandøren.
Annet hudvern enn håndvern	Lett beskyttende klær.
Annen informasjon	Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne, hud og klær. Vask hender før pauser og ved arbeidets slutt. Unngå innånding av støv.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
Form	Pulver, granulert, krystallinsk
Farge	Fuktig grønt salt, som våt kornet snø
Lukt	Ingen spesiell lukt.
pH løsning	3-4 (5%)
Smeltepunkt	ca. 64°C
Flammepunkt	°C
Tetthet	1,9 g/cm ³
Løselighet i vann	Lett løselig 256 g/l v/20°C
9.2 Andre opplysninger	

10. STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	
10.2 Kjemisk stabilitet	Stoffet og oppløsninger av stoffet i vann er sure og virker korroderende.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	
10.4 Forhold som skal unngås	
10.5 Materialer som skal unngås	Det smelter ikke, men avgir krystallvann ved 64 °C og løses da delvis i avgitt krystallvann.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ved opphetning til 480 °C eller mer spaltes stoffet. Det dannes da SO ₂ og SO ₃ .

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Innånding	Støv virker irriterende på slimhinnene i nese/svelg og kan ved sterk eksponering medføre kortvarig neseblødning. Støv kan også medføre et brunfarget belegg på tennene. Dette er et ufarlig hydroksydebelegg som lett fjernes med tannpuss.
Hudkontakt	Stoffet kan ved stadig hudkontakt forårsake irritasjon på huden.
Øyekontakt	Støv eller sprut av oppløst stoff i øynene virker meget irriterende og kan være skadelig.
Svelging	Stoffet er farlig ved svelging.

SIKKERHETSATABLAD

JERNSULFAT HEPTAHYDRAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 12.04.2010

Akutte og kroniske skadevirkninger	Unngå gjentatt eksponering.
Allergi	Ikke påvist allergiske effekter.
Mutagenitet	Ingen spesielle opplysninger
Kreft	Stoffet er ikke oppført på kreftlisten.
Reproduksjon	Ingen spesielle opplysninger.
Annen toksikologisk informasjon	Ingen data oppgitt. 1480 mg/kg
LD50 Dermal	
Annen informasjon	Jernsulfat klassifiseres som helseskadelig fordi svelging av stoffet kan være farlig. Forøvrig er det liten fare forbundet med håndtering av Jernsulfat. I branntilfeller med høye temp. kan det avspaltes giftige gasser. SO2 og SO3).

12. ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Toksisitet	Kan ha skadelig virkning på fisk.
12.2 Persistens og nedbrytelighet	Ingen data.
12.3 Bioakkumuleringspotensiale	Ingen akkumulerende effekt.
12.4 Mobilitet i jord	Lett løselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	
12.6 Andre skadevirkninger	Ingen tilgjengelig informasjon.
Annen informasjon	Kan ha skadelig virkning på fisk. Brukes som mosefjerner i landbruket og som fôrtilsetning for husdyr.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	Bør behandles som miljøfarlig uorganisk stoff. Se avfallsforskriften av 01.06.04.
Emballasje	Tom forbrukt emballasje behandles etter forskriftene, og kastes sammen med vanlig industriavfall.
Annen informasjon	Tom emballasje/mindre mengder kan leveres godkjent avfallsplass. Ved rengjøring må man unngå støvutvikling. Verneutstyr bør brukes.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1 UN-nummer	
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	
IMDG proper shipping name	Ikke klassifisert som farlig gods på vei
14.3 Transportfareklasse(r)	
14.4 Emballasjegruppe	
14.5 Miljøfarer	
14.6 Særskilte forsiktighetsregler	
Annen informasjon	Ikke klassifisert som farlig gods etter ADR/RID- 2009.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhet, helse og miljø	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.
15.2 Kjemikaliesikkerhetsvurdering	
Annen informasjon	Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2009).

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

SIKKERHETSATABLAD

JERNSULFAT HEPTAHYDRAT

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 12.04.2010

Relevante fare- og risikoseksetninger angitt i seksjon 3	R-22 Farlig ved svelgning. R-36/37/38 Irriterer øynene, luftveiene og huden.
YI-gruppe	.
Henviisninger til viktig litteratur og datakilder	Administrative normer (2007/2008). Stofflisten (2005) Produktforskriften. OBS listen. Produsent/importør. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (2003). Forskrift om farlig avfall (2004). ADR/RID-vegtransport av farlig gods (2009).
Første gang utgitt	03.06.1996
Utskriftsdato	24.02.2011
Annen informasjon	Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Forhold som dukker opp som skyldes manglende opplysninger til oss, er utenfor vår kontroll og må svares for av produsenten. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette HMS-datablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse. Opplysningene skal ikke anses som en garanti eller kvalitetsspesifikasjon.

--- SIKKERHETSATABLAD i henhold til EU direktiv 67/548/EEC, 1999/45/EC og 453/2010 of 20 May 2010 ---